

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансового аналізу та аудиту

РЕФЕРАТ
ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на тему:
«КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ
ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА»

Здобувачки 2 курсу, 4мз групи,
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньої програми «Фінансовий контроль
та аудит»

Багімової Наталі
Романівни

Науковий керівник
канд. екон. наук, доц.

Копотієнко Тетяна
Юріївна

Київ 2025

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, що налічує 58 найменувань.

У першому розділі роботи було розглянуто економічну сутність та класифікацію фінансових результатів та досліджено економіко-правовий аналіз нормативної бази та огляд спеціальної літератури з теми дослідження;

У другому розділі роботи представлено організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ «КАРБОНСТІЛЛ», оцінено систему бухгалтерського обліку як інформаційної бази контролю та розроблено організаційно-інформаційну модель контролю фінансових результатів;

У третьому розділі роботи розглянуто стан та напрями удосконалення організації контролю, проаналізовано методика контролю та напрями її вдосконалення, а також обґрунтовано порядок узагальнення та реалізації результатів контролю.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі було проведене комплексне дослідження, яке було присвячене теоретичному обґрунтуванню, практичному аналізу та розробці заходів щодо удосконалення організації та методики контролю фінансових результатів діяльності виробничого підприємства на прикладі ТОВ «КАРБОНСТІЛЛ». У роботі було досліджено економічну сутність фінансових результатів, нормативно-правову базу їх формування та контролю, сучасні підходи до організації системи контролю, а також проведено практичну оцінку фінансово-господарської діяльності підприємства та розроблено пропозиції щодо її вдосконалення.

У першому розділі було встановлено, що фінансові результати виступають інтегральним підсумком діяльності виробничого підприємства і ключовим об'єктом контролю, адже саме вони відображають прибутковість, фінансову стійкість та інвестиційну привабливість суб'єкта господарювання. Узагальнення теоретичних підходів дозволяє трактувати фінансовий результат як зміну вартості власного капіталу внаслідок зіставлення доходів і витрат за звітний період, що надає контролю чітку предметну сферу.

Нормативно-правова основа контролю в Україні має багаторівневу будову: Закон 996-XIV визначає принципи обліку й склад звітності; НП(С)БО 1 встановлює вимоги до подання прибутку/збитку; МСБО 1 підвищує вимоги до суттєвості, порівняльності та розкриттів; Податковий кодекс регламентує формування фінансового результату до оподаткування. Така конфігурація зумовлює необхідність інтегрованих контрольних процедур, що узгоджують бухгалтерський, податковий і, за потреби, МСФЗ-підходи. Вирішальною умовою є облікова політика підприємства: вибір методів оцінки запасів, амортизації та резервування безпосередньо впливає на рівень і динаміку фінансових результатів.

Функції фінансових результатів – накопичувальна, стимулююча, розподільча – задають управлінський зміст об’єкта контролю: від акумуляції ресурсів і мотивації персоналу до розподілу прибутку між власниками, підприємством і державою. Специфіка виробничого сектору (виручка, собівартість, адміністративні та збутові витрати, інші доходи/витрати) обумовлює потребу в тестах на коректність визнання, повноту відображення і періодизацію операцій, а запропонована класифікація фінансових результатів (за змістом, складом, видами діяльності, джерелами формування, ступенем деталізації тощо) розширює можливості аналітики та дозволяє налаштувати контроль під конкретні управлінські запити – на рівні підприємства загалом і центрів відповідальності зокрема.

Огляд наукових підходів демонструє еволюцію від класичних управлінсько-аудиторських моделей, що фокусуються на перевірці достовірності показників, до інноваційних рішень, заснованих на цифровізації, автоматизації та інтеграції ІТ-інструментів у контрольне середовище.

У другому розділі було проведено комплексне дослідження організаційно-економічних характеристик ТОВ «КАРБОНСТІЛЛ», здійснено оцінку системи бухгалтерського обліку як інформаційної бази контролю фінансових результатів та розроблено організаційно-інформаційну модель контролю.

Встановлено, що ТОВ «КАРБОНСТІЛЛ» є малим підприємством торговельно-виробничого профілю, діяльність якого зосереджена у сфері виробництва машин і устаткування для добувної промисловості та будівництва. Аналіз фінансових результатів за 2020–2024 роки показав значну волатильність показників. У 2020 році підприємство отримало найбільший чистий дохід – 45 498,4 тис. грн та чистий прибуток у розмірі 1 065,1 тис. грн. У 2022 році спостерігалось падіння доходів до 14 456,0 тис. грн та зменшення прибутку до 362,1 тис. грн. У 2024 році підприємство зафіксувало збиток у розмірі 240,6 тис. грн, що свідчить про кризові явища у фінансовій діяльності.

Аналіз динаміки активів і пасивів свідчить про значні коливання і фінансову нестабільність. Найбільш негативну динаміку демонструє власний капітал, який у 2024 році набув від’ємного значення (–40,3 тис. грн), що є негативним сигналом для інвесторів та партнерів.

Виявлено низку проблем у системі обліку та контролю фінансових результатів. Відсутність окремого підрозділу внутрішнього аудиту та належних внутрішніх регламентів контролю фінансових результатів знижує ефективність перевірки даних. Недостатній рівень автоматизації та цифровізації контрольних процесів не дозволяє здійснювати контроль у режимі реального часу та своєчасно виявляти відхилення.

Результати дослідження доводять, що удосконалення системи бухгалтерського обліку та організація ефективного контролю фінансових результатів є ключовими умовами сталого розвитку ТОВ «КАРБОНСТІЛЛ» у сучасних умовах господарювання.

У третьому розділі дослідження було розглянуто напрями удосконалення організації та методики контролю фінансових результатів діяльності ТОВ «КАРБОНСТІЛЛ». Здійснено комплексний аналіз існуючої системи контролю та розроблено пропозиції щодо її модернізації з урахуванням сучасних вимог до управління фінансово-господарською діяльністю підприємств.

У результаті дослідження встановлено, що діюча система контролю фінансових результатів на ТОВ «КАРБОНСТІЛЛ» має низку суттєвих недоліків. Контроль здійснюється епізодично та має переважно формальний характер, зосереджуючись на перевірці достовірності фінансової звітності для зовнішніх регуляторів. При цьому відсутня система внутрішнього аудиту та управлінського обліку, що унеможлиблює проведення глибокого аналізу витрат і доходів у розрізі окремих напрямів діяльності. Інформаційна база контролю обмежена стандартними функціями бухгалтерської програми, яка не забезпечує оперативний аналіз та прогнозування.

Для підвищення ефективності контролю запропоновано комплекс заходів, а саме:

1. створити на підприємстві функцію внутрішнього аудиту, яка буде незалежною від бухгалтерії та забезпечить об'єктивність перевірки фінансових результатів;
2. розробити та затвердити внутрішні регламенти контролю, що визначатимуть порядок проведення перевірок, відповідальних осіб та частоту контрольних заходів;
3. запровадити управлінський облік за центрами відповідальності для детальної оцінки ефективності роботи підрозділів та напрямів діяльності;
4. впровадити сучасну ERP-систему з модулем бізнес-аналітики, що дозволить автоматизувати процес моніторингу фінансових показників і формувати інтерактивні звіти для керівництва у режимі реального часу;
5. створити систему управлінської звітності, яка включатиме щомісячні звіти про доходи, витрати та прибутки, а також дашборди для візуалізації ключових показників;
6. організувати постійне підвищення кваліфікації працівників фінансово-економічної служби підприємства з питань сучасних методів контролю та управління;
7. забезпечити інтеграцію процесів контролю фінансових результатів з бюджетуванням та стратегічним плануванням для підвищення узгодженості управлінських рішень.

Реалізація цих пропозицій дозволить ТОВ «КАРБОНСТІЛЛ» створити сучасну систему контролю фінансових результатів, яка відповідатиме міжнародним стандартам управління, сприятиме зниженню фінансових ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства у довгостроковій перспективі.

АНОТАЦІЯ
«КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ВИРОБНИЧОГО
ПІДПРИЄМСТВА»
Багімова Н. Р.

Кваліфікаційна робота є науково-практичним дослідженням з питань організації та методики контролю фінансових результатів діяльності виробничого підприємства. У роботі визначено сутність фінансових результатів та їх роль у системі управління підприємством, досліджено значення контролю у процесі формування та використання фінансових ресурсів. Представлено організаційно-економічну характеристику підприємства ТОВ «КАРБОНСТІЛЛ», здійснено аналіз його фінансових результатів за 2020–2024 роки, що дозволило виявити основні проблеми та фактори впливу на їх зміну. Надано огляд нормативно-правового регулювання процесу контролю фінансових результатів в Україні. Розкрито організаційні та інформаційні аспекти обліково-аналітичного забезпечення контролю на підприємстві. Запропоновано удосконалену методику контролю фінансових результатів, яка передбачає інтеграцію попереднього, поточного та заключного контролю та впровадження сучасних інформаційних технологій. Визначено очікуваний ефект від реалізації розроблених заходів, що включає зниження витрат, підвищення ефективності управління та зміцнення фінансової стабільності підприємства.

Ключові слова: фінансовий результат, контроль, фінансовий контроль, оподаткування, облік, фінансова та управлінська звітність, виробниче підприємство.

ANNOTATION
"CONTROL OF FINANCIAL RESULTS OF A PRODUCTION ENTERPRISE"
Bahimova N. R.

The graduation thesis is a scientific and practical study of the issues of organization and methods of control of the financial results of a production enterprise. The paper identifies the essence of financial results and their role in the enterprise management system and examines the importance of control in the process of forming and using financial resources. The organizational and economic characteristics of the enterprise "KARBONSTILL" LLC are presented. An analysis of its financial results for 2020–2024 was carried out, which allowed identifying the main problems and factors affecting their dynamics. An overview of the regulatory and legal framework for financial results control in Ukraine is provided. The organizational and informational aspects of accounting and analytical support for control at the enterprise are disclosed. An improved methodology for financial results control is proposed, which integrates preliminary, current, and final control and provides for the introduction of modern information technologies. The expected effect of implementing the proposed measures is determined, which includes cost reduction, improved management efficiency, and strengthening of the financial stability of the enterprise.

Keywords: financial result, control, financial control, taxation, accounting, financial and management reporting, production enterprise.